

Solva

vármegye

Samási

járás

Nagykönyvi (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Nagykönyvi

nagy (kör) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebelezetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Adatok hiányában válaszolni nem tudok. —

Nem történt. —

Nincs adat. —

Nagyközség szervezeti változás nem volt. —

Polánia 1721-iki lett alakítva államalkotó terület 1895-öt 1-én lett alakítva, más változás nem történt. —

Fuzusky előző monografiája szerint a Ligh-hegyen lévő őskori sáncok 42 sílet, és jaspis is találtatott. —

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a területmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily területmük (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földművelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

et község és határa egyaránt déli irányban fekszik. — szomszéd községek: Kocma 9.3 km, Szakos 10.8 km, Pappdyfántó 8.7 km, Lőteny 7.8 km, Tamasó 9 km, Pári 5.5 km, Tárvalóra.

Dombos és erdős vidék. —

Közpályaszatoma, Tuzka és strand
patakok
3784

..... kat. hold (birtokivék adatai alapján).
2969 k. hold szántó, 396 k. hold rét (kaszáló),
97 k. hold szőlő (betiltetett), 25 k. hold
legelő, 91 k. hold erdő, k. hold
nádas, 187 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,
mocsár, kőbánya). 19 k. hold kert. —

Nem —

Nincsenek. —

Nincsenek. —

..... 2312 lélek.
2278 r. kath., g. kath., 2 ref.,
8. ág. h. ev., 18 izr., 6 egyéb
2312 magyar, német, tót,
..... rutén, orosz, horvát,
..... egyéb.

belterületen: 2295 lélek
malmoknál: 17 "

Nincsenek. —

Földművelés és földművelési napszám kereset. —

Ház 509, lakásrész: 999 — puszta
különálló vagy, beosztott terület
nincs. —
Községhez, templom, poliklinika lak.
2 kőtelek, koronás lakás, jegyzői
lakás. —

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Elöljárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

Biró. Törvény- (másod-) bírósági 6 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám
..... 10 jegyző, adoigyi közig-jegyző orvos
.....
..... állatorvos, irodai alkalmazott,
..... pénztári alkalmazott, egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

..... 3 kisbíró (küldönc), 2 bába,
.....
..... éjjeli őr és 1 gazdasági alkalmazott.

..... 10 virilista, 10 választott tag, 6 pót tag

..... A község egy választókerületet alkot.

Nincs.

10 tagot választ.

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai: szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy) Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

Szekszárd 59 km.
Tamási 9 km.
Tamási 9 km.
Koppányújváros 8.7 km.

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és fegyveresség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncálomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi biráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Tamási 9 km.

Van, 3 tag. Nincs.

Nincs.

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Nincs.

Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kőrörvos székhelye és annak távolsága: *Aggkői* km.
 Hány magánorvos lakik a községben: *Nincs*
 Községi bábák száma: *ketto*
 Körbába lakóhelye és annak távolsága: *—* km.
 Okleveles magánbábák száma: *nincs*
 Legközelebbi gyógyszerár hol van és milyen távol? *Aggkői* km.
 Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? *Szekszárd 59 km. Kapornak 59 km.* km.
 Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
 (Árvaház, gyermekmenhely telep) *—* Van *—* szegényház *—* Nincs.

9. A gondozott szegények száma: *—* intézeti ápolásban, magán ápolásban.
 Elhagyott gyermekek száma? *—* gyermek.
 10. Milyen a község ivóvize?
 Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke?
 Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
 Van-e csatornázása?
nincs
Kutvi naponta 1000.
nincs

11. Korcsmák és vendéglők száma?
5 korcsma, *—* vendéglő, *1.* kávéház.
 Van-e szálloda, fogadó és hány?
egy
 Van-e községben közfürdő?
nincs
 12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
 üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra?
nincs
 A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva?
—

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: *Szekszárd* *59* km.
 Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? *Fánási* *9* km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: *Szekszárd* *59* km.
 Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: *Fánási* *9* km.
 Kir. pénzügyi szakasz, vámórs, vámórségi
 kirendeltség, székhelye és távolsága: *Fánási* *9* km.
 Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és
 távolsága: *Pécs* *94* km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középiskolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje: Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

Felekezeti iskola van, két épület
& tanteremmel, és négy tan-
teremmel. —

nincs

nincs

Van

Szekszárd 69 km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Israelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénenkint időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

Van r. kath. anya g. egyház püspöki
püspökséghez tartozik. —

Püspökség 23.4 km.

Kegyuri joga nincs canonica visi-
tatio alapján, plékáná mellett
épületei és iskolák fenntartása
parházi

más nincs

egyház tanács nincs ügyeket az
iskolazék intézi. —

C) Kulturális intézmények.

10. Muzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozdgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

Iskolai és népkönyvtár van.

nincs

Időközben műkedvelő előadások

Gazdakör és ifjúsági egylet
azonban jelenleg nem működik
helyi eg. helyében. —

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e pósta, távirda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonathoz járul hozzá a község?

Községi (közvilág) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

et Donhoráti. Tamási-i megyei út
és a kőpályáig vezető megyei
út — 6 hid.

Ellehetetlen állomásról elneve-
zése országkőpi van marha-rakó-
do helye is Felsőbírégh községtől göcsi-
zoni gardonraig vasút vezet. —

Vinás

Van posta és tarlózöld állomás

Utátkelezi gyalogútról és vasút hálójá-
rárt utat. —

12 km.

Igen. — Nem.

Nagy és közép birtok minis kis
és törpe birtokok átlagos kiterjedése
kis birt. 15-20, törpe birt. 1-3 t. hold

mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

minis

minis

minis

Szekszárd 59 km.

minis

Van 1. k. hold 2460-öt

Igen

7. Vízrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

Vöri melom van

Fekesfehérvár 82 km.

583 ló, 661 szarvasmarha,
1138 sertés, 998 juh

Fekes 108 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület? *nincs*

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Pamirni 9 km.

Pamirni
Van 3 országos állat és kirakó
kodo vásár vásártartó a község
székhelyén.

10 önálló
nincs

"Floung a, yoo." - 4 cipész, 1 kerémszövő,
2 zsebkészítő, 3 asztalos, 2 gábo, 1 há-
pogós, 6 kovács, 3 kőműves, 1 szőlő-
műves, 5 malom, 8 kőműves, 2 bog-
nyar, 3 mélyjáró, 5 korcsos, 1
kőműves, 1 téglaégető 6 munkásnál,
1 cement áru 3 munkásnál, 1 fakész-
tő 3 munkásnál és 1 zsebkészítő 2
munkásnál.
Fekesfehérvár 82 km.

Fekesfehérvár 59 km.

nincs

nincs

Korcsos, yoo's hui-
rés.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokra szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben tölthető ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Jegyzői lakás és körorvosi lakás 16 helyiséggel. —
községi, jegyzői lakás, körorvosi lakás, plebduma lakás, tanítói lakások 6 ház, 7 lakás, 27 lakásig közhatalom közös tulajdona.

60 kat. hold szántó és rét,
12 k. hold legelő, kat. hold erdő,
egyéb 196 k. hold ut 118 tölgyes
szőlő kertek, hegyekben
Főjegyző jövedelme 16 k. hold,

nincs

nincs

Vadászati jog, helypénzengedési jog, községi korcsma. —

Földadó 222 K 81 f. Házadó 85 K
65 f. Ált. kereseti adó K f. Társulati adó K f. Vagyon- és jöv. adó K f.

nincs

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

pitéri kut és vroda toróhá' megújulás építésének kezdése és felállítás.

Nagyköny 1923 november 14-én

A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]
Községi jegyző.